

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalnál lehet
B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hi-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét a nyitólapon
vonatkozó minden közlemények a szer-
kesztőhöz küldendő.

Hirdetések díja: az első sor 100
5 kr. — Nagyon és több soros hirdet-
ések jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

NYITÓTÁR GARMONI SORA 20 KR.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1884-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Egy negyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz cse-
mezve, — legcélszerűbben postautalvánnyal —
a nyomtatandó példányok s pontos azétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapfajtajelölő.

Horváth Danó,
fel. szerk.

Mikor szüreteljünk?

Az orsz. vinczellérképző intézet igazga-
tója Molnár István e kérdésre következőben
válaszol:

A kérdés igen régi és sokan azt hiszik,
hogy már el is van döntve; pedig még né-
zetem szerint e kérdés részben megoldásra
vár, ha nem is egészen, — általánosságban
véve; de egyes speciális esetekben minden-
esetre.

Nincs borászati író, nincs szakember, ki
e tárgyra vonatkozólag abban a nézetben ne
lenne, hogy a szüret idejére nézve a szőlő
érettségi foka az irányadó. Ki lett mondva
általánosságban, hogy minden szőlőfaj akkor
szüretelendő, midőn teljesen érett; egyes szak-
férfinak azt is tanácsosnak tartották, ha ked-
vező időjárás mellett a szőlőfűrt bizonyos

foku telérettségi állapot után szüreteltetik
csak le.

Csak 1880. évben Jálcs Géza vágott
bele az egybehangzó vélemények harmóniá-
jába, midőn az országos gazdasági egyesület
által rendezett enque tön így szólt:

„Az utolsó évtizedben sokszor hangozta-
tott jelszó volt: mentől később szüretelni;
mert annál czukordusabb leendő a must és
annál jobb a belőle nyerendő bor; csak hogy
ez nem mindenkor áll; mert ha több czukor
van a mustban, mint a mennyi szeszsző át-
változhatik, évekig sem fejlődik tükélyre a
bor; henem többszöri erjedési kísérleteknek
kitéve, zavaros marad.“

E en vélemény azon időben általános
resensust keltett a borász körökben; de azóta
elfeledték és az okzerű borászok ma is sző-
lőfűrtök minél érettebb állapotát: a köznép
pedig traditiójához hiven azóta is korán szü-
retel, még korábban talán — mint kellene.

1878-ban Budán azoknak, kik a nagy
esők előtt, tehát szeptember közepe után le-
szüretelték — bár gyengébb, savanykásabb
boruk lett; de még is tartósabb, egészsége-
sebb boruk volt ezeknek azokénál, kik be-
várták az esőzést s később szüretelték.
Használóan jártunk a szürettel 1882-ben is.

Ujabb időben igen gyakran emlegetik,
hogy az oportó, burgundi s egyéb francia
fekete szőlőfajokat — ha azok után tartós s
egészséges bort kívánunk nyerni — nem sza-
bad túlértetlen szüretelni s ebben van is va-
lami.

Mindezek után az tűnik ki, hogy a szü-
ret határidejének helyes megállapítására is

több tényező van befolyással, nevezetesen az
időjárás, a faj és a talaj; ezekhez járul még
a cél is, melyet a termelés által elérni ki-
vánunk.

Lássuk ezen tényezők viszonyait egyen-
ként:

Az időjárást illetőleg oly években, me-
lyekben az esős időjárás mellett a rothadás
áll be — nem szabad bevárnunk a jó évek-
ben kitűzni szokott érettségi termést; ilyen-
kor igyekeznünk kell csekélyebb minőségű
qualitással beérni; mert többet ér a kisebb sa-
vanykásabb s gyengébb bor is, ha több és
egészséges, tiszta ízű, tartós lesz, mint az oly
bor, mely szesztartalomban gazdagabb ugyan,
de rothadt sejtenyerészekkel s az ezeken élő
gombákkal van saturálva, s tisztátalan ízzel
bir s nemritkán az avasodás által meggy-
tökre, mint ez pl. Budán, Fehérmegyében
s az Alföldön 1878. és 1882. években tapasztal-
tatott.

Szép időjárás mellett természetesen ma-
radhat künn a szőlő tükéletes érett állapo-
táig is.

A szőlőfajokat illetőleg tapasztalatok
után tudjuk, hogy azon szőlőfajok, melyek
már fajtulajdonságaiknál fogva kevés savat
tartalmaznak: előbb szüretelendők, mint tel-
jes érettségüket vagy sőt telérettségüket el-
érték.

Az oportónál a savtartalom több évi ta-
pasztalat szerint az első rendű fekvésű bor-
vidékeinken 4.2–5 savtartalommal bir. Ha
ezen faj túlértik, a czukor koncentrálódik s a
savaránylag még kevésbé lesz kivétel; miért
is az oportónál a túlértett állapotot bevárni

TÁRGYA.

A hitetlen nővérek.

— Elbeszélés. —

A „Nógrádi Lapok“ számára írta:

Brankovics György.

(Folytatás)

E szavakat a lehető leghatározottabban ejtettem
ki, mert Filome arcáról olyasmit olvastunk le, mint-
ha nőjei helyett inkább nőlam szeretne maradni.
Némán és engedelmesen lehajtá a szegény leánya
szép kis fejét s én rögtön egy levelet írva atyjának,
felolvastam azt a lepecsételtém előtt. Lelkiatyia valék
ismét, a levél tartalma valóságos szóoklati beszéd, s
közlése a legjobb hatással volt Filome kedélyvilágára.
A jó gyermek mindenben engedelmeskedett. Megfog-
tam parányi kezének egyikét s a falu tanítójának a
nevéhez veztettem, hogy a fővárosba kísérje őt vissza.
A terem külsőben megállott Filome s Elemerre nézett
sokáig, mintba feleletet várt volna. Elemer azonban
némán támaszkodott egy ablak melletti asztalkához
s nem vette észre ama vágó tekintetet, melyet a le-
ánya szemeiből, a hosszú szempillák mögől, feléje
lővölt. A tanító nevével csakhamar elintéztém az el-
intézendőket, Filome pedig ismét almodozva ült egy
székben, nem törődve semmivel s azt sem tudva, hogy
röla van a szó.

Visszatérve ismét a kertbe irányítám lépteimet,
a hol a legzsebb gyümölcsöt szedtettem le kedves ven-

dégeim számára a fákról. Néhány percz múlva me-
gint mellettem termett Elemer.

— Oszkár, — mondá szemléstve, — Filome
atyjának megérkezett tudatni fogod velem, elhatároz-
tam, miszerint leányát nőül veszem.

— Hogyan? — kiálték a rémület minden jelei
vel arczomon — E kedélybeteg, vallástalan, elvtelen,
szegény, eltévedt teremtmény? Tréfálsz!

— Épen azért veszem nőül, — válaszolá Elemer,
mert mind az, a mit róla mondtál. Lénye hiányait
kiegészitem s azzá lesz, a mivé lelkét idomítom, egy-
szóval: megmentem!

E váratlan fordulat — megvallom — nagyon
megrémitett, lemerve azonban jövődéli sógorom
különösen felingerelhető természetét nem mertem Filome
kigyógyítását célzó tehetőséget kétségbe vonni. Ily
gyora elhatározással szemben különben is legnagyobb
óvatosság szükséges volt, felhagytam a további lebe-
széléssel, az időre s a viszonyokra bízva a további
fejleményeket.

Azt kérdezik, mi vonzotta e két lényt egymás
hoz? Az okot. Elemer mindenről bő ismeretekkel
birt s szigorúan ítél; Filome ellenben szellemi látkö-
rének szük határai között mozogva, minden életcél-
nélkül, keresve, sejtve, gyászolva őrlötte le napjait,
az azonban tagadhatatlan, hogy e gyászos lelki küz-
delmek közepette, elborult kedélyvilágával még is
igéző alak volt.

Filome atyjának válasza, körülbelül tízezer nap-
napnak lefolyása után, megérkezett s én — köteles
ségemnek tartottam azt Elemerrel közölni.

A levél azon ígéret mellett, hogy Filomét, atyai
jogainál fogva, még ez őszszel magához veendő, a kö-
vetkezőket tartalmazta:

„Nőm ifju korának egyes eseményei annyira sa-
játjai, hogy azokról a leplet levonni nem áll jogom-
ban Elég, ha elmondom, miszerint üzleti utazásaim
alkalmával, melyeket terjedelmes gyarim érdekében
töttem, egy kis francia városkában ismerkedtem meg
a Lengedy nővérekkel. Ritka műveltségű, szellemi
élénkségű, a gondolat s az érzélem magasztossága,
a mi mai napság már a legkritikább tütemények köz-
tartozik, csakhamar lebilincseltek. Eleinte az ifjabb
Tekla felő vonzódtam Tekla azonban csakhamar épen
azon arányban hidegült meg irántam, a mely arány-
ban én közeledtem feléje, míg az öregebb Klári vál-
tozatlanul az oldalamon maradt. Midőn eljegyeztem
őket magamnak, nem kérdeztem, nyújthat-e e viszony
jövő boldogságom számára biztos alapokat, elbűvölt
gyermekként cselekedtem. Én és rokonaim a protes-
tans felekezethez tartozunk, Lengedyék felekezet nél-
küliek s keresztényeknek sem szeretik magukat ne-
vezni. Szülőim háza a rokoni szeretet temploma volt;
a Lengedy nővérek egy házban laktak ugyan atyjuk-
kal, a szabadságharc egyik hősevel s száműzöttjével,
de hónapokon át sem jöttek össze s ha látták is egy-
mást, a szülő s a gyermeki köteleket mi sem árulta
el közöttük. Talán tapasztalatlanságom s szigorú ne-
veltetésem hitelték el velem, hogy az előbbi tornyo-
suló akadályokat le fogom győzhetni. Csak szenved-
élyem hitelhette el velem, hogy ez akadályok bol-
dagságom lépcsőit fogják képezni. Vallási érzelmeim-
nek föl kellett volna Klárit melegíteniük, kifogása-
lap viselkedésből meg kellett volna a családi élet
áldását ismernie... —“

(Folytatása következik.)

nem lenne szabad. A mit az oporéről mondtunk, ugyanez áll a Carbenet, Merlot, Pineau, Gamay s egyéb francia fekete szőlőfajokról is.

Ezen állapot nemcsak a fekete fajknál van így. Svájcban „La Cote” hegység mentén a Chasselas blancet (ottani elnevezése szerint: Fendaut) leszedik akkor, midőn a 16-18 cukortartalmát elérte, a budai, buda-csúrsi, nagy-marosi szőlőműves Szent-Mihálykor — rossz években már előbb is — leszüretel; mert itt az igen elterjedt mézsa, semendriai és rakaszói aránylag kevés savtartalommal bírnak.

A talajt illetőleg vannak oly édesvízi mésztalajok, a melyeknek sára a fűrtre rakodva s a mustba szűretelve a savakat különböztetik s másrészt a bor savát felemészítő avasodási bacteriumokat csempészik a borba: szóval a bor tartósságát veszélyeztetik. Az ilyen vidékeken — hacsak át nem megyünk magasabb mívelésre s a fűrtök a talajtól magasabbra nem kerülnek — szintén tanácsosabb a kevesebb cukortartalommal beérni mint holmi 20-26 százalékos cukortartalomra várakozni s ez által a bor ízét, fejlődési képességét s tartósságát kockáztatni.

A borászati cél, melyet elérni óhajtunk, szintén bír befolyással a szüreti idő meghatározására. Így pl. a tokajhegyaljai termelő, ki aszu és nehéz borok előállítására törekszik — igen helyesen cselekszik, ha addig hagyja szőlőjét a tőkén, a míg csak lehet s feláldozza a mennyiség egy részét a minőség kedvéért. A balatonmelléki és moóri termelő, — kitől a vevők nehéz s házassításra jól alkalmazható testes bort várnak, — igen helyesen cselekszik, midőn csak október hó közepé felé szűretel; a ki a kadarkát, sárfeketét, mézsfeketét vörösbort nyerés végett termel — melyeknek sok isavtartalmuk — igen helyesen teszi, ha addig vár a szürettel, a míg csak károsodás nélkül lehetséges; de a ki asztali, vízezhető borokat termel, mint pl. a magyarádi, szerednyei, ungvári stb. termelők, aligha teszi helyesen, ha pecsenyebor előállítására törekedvén, későre halasztja szüretjét. A budai fehér borok azon hibában szenvednek, hogy asztali bornak neheznek, pecsenyabornak könnyűk; savtartalmuk kevés s 2-3 éven túl savtartalmukból annyit veszítenek, hogy iőrésre s betegségekre hajlandók; miért is a tisztán „saját borukat” mérő hírnevesebb budai termelők korán szeptember végén szüretolnak: ha pedig néha kedvező időjárás mellett mégis nagyon érett lenne szőlőjük — ez esetben nem késnek keményebb kamara — erdei, kőbányai vagy egyéb savanyubb, keményebb borral házassítani össze saját termésüket.

A fentebbiekből kitűnik, hogy bár általában véve a régi tanítás érvényes a szüret idejének meghatározására nézve, mely szerint a szőlőfűrtnek kell lennie leszedés előtt, — mégis e szabály alól is lehetnek észszerű kivételek is, — a melyekről érdemesnek tartottuk szüret előtt röviden megemlékezni. E. V.

A vácz-b-gyarmati vicinális vasút.

A vácz-b-gyarmati vicinális vasút ügye most már a döntő órá közelébe áll, csakugyan kedvező irányt véve a létesítés alakját illeti fel, ha az alábbi Kövy Tivadar jogtanácsos urhoz intézett levél szerinti nemos példa a vonalmenti érdekeltég által követeltet és a hátrálkosok sietni fognak, aláírásaikat beküldeni.

„Kékkő, 1884. szeptember 23. Tisztelt ügyvéd úr! A Vácz-b-gyarmati vasút építéséhez 50,000 frttal fogok járulni, a kötelező nyilatkozatot Alispán urhoz, mai nap elküldöttem.

Aláírásum, nem kötlem, a vállalatot, mely megyénket, de főleg B. Gyarmat városát annyira érdekli, len-díteni fog.

A megye birtokos osztályának józan belátása és saját érdekében áldozat készsége biztosítani fogja az

eredményt, főleg ha ehhez hozzájárul tisztelt ügyvéd urnak soha sem laukadó érdéyes tevékenysége stb.

Fogadja kiváló tiszteltem nyilvánítását kézzel-kezeléssel Gróf Forgách Antal a. k.”

Ugy hisszük, hogy csak jó szolgálatot teszünk megyénk s az egész ipolymenti vidék közügyének ha ez alkalmat is felhasználjuk, hogy a tisztelt érdekeltéget nagy és kisbirtokosokat és minden osztályt úgy a szomszéd Hontvármegye érdekelt részét valamint Pestmegye közvetlen vonalmenti érdekeltégét felhívjuk, hogy a még hiányzó a vállalat létrejöttét még most is kérdésessé tevő nagy hiányt, a törzesszaványokra teendő aláírásaikkal legelőbb a program szerinti mérv-hoz képest adjuk háromszorosra, vagy két vagy egyszeresre, érdekeltégük közelségük arányában, kiegyeztetni siessenek, meg pedig mielőbb, hogy a legközelebb tartandó értekezési gyűlésben már törekény részt vehessenek.

Summa summarum.

— Visszapillantás a papi illetmények ügyében folyt polemikára. —

Azt hiszem, hogy az olvasó közönség szívesen vette a papi illetmények tárgyában indított eszmecserét, mert hiszen erről eddig csak a hivatalos világ okoskodott, holott ez inkább a nagy közönség érdeke érinti.

Szükséges azonban, hogy mint minden dolognak, úgy ennek is egyszer vége szakadjon, mert a polemia, ha soká tart, többnyire elcsukelyesedik, és a személyeskedés szatonyain, sok bűzhödést szaporít, lerakva, összerolódik.

Nem reflektálva tehát az ellenkező véleményűek szelleműsége látszó kitérőire — miután a N. L. 36. számában megjelent cikkem kapcsán tetteket az ellenérvények — a t. szerkesztő ur engedelmével — végső czimén — csak annyi szabadságot veszek magamnak, hogy a pro és contra érveket egy beállítva az eredményt: mintegy summizáljam.

Mi azt bizonyítottuk, hogy a papi illetményeknek más vallásfelekezeti egyénekétől bekövetelése először is világos hazai tételek törvénye utközik, mert ez ügyet az 1790-1. 26. t. cz. — mely királyi hitlevél erejével bír, s a bíró, s a bécsi és linzi békötések alapján jött létre — végleg rendezte. A 6. §-ban ugyanis világosan ez áll: „Az evangélikusok által a katolikus papoknak és iskolatanítóknak vagy az egyház más szolgálóinak akár készpénzben, akár természetekben vagy munkában eddigelő fizetett pár-bér vagy ágyhór jövőre egészen megszűnik és a jelen országgyűlés törvényezikének kihirdetésétől számított három hónap múlva az többé sehol meg ne vétetheték.”

A papi illetményeknek más hitfelekezettől bekövetelése másodszor a hazai többi törvények rendszerébe be nem illeszthető, mert a kisbirtok, vagyis a „volt” urbéri a „volt” nemzeti birtokkal egyenjogú s vele egy telekkönyvi rendtartás alá esik — (1868. 54. t. cz.) s miután minden birtok eldarabolható, az immár a modern világban, mint egész egyházi adókulcs gyanánt sem lesz használható.

Az ily követelések harmadszor a hazai bevett vallásfelekezetek törvényesen biztosított szabadságával és kölcsönös függetlenségével ellenkeznek, mert azon föltételeken alapulnak, mintha valamely egyház a canonica vizitáció alkalmával más egyházhivelnak vagyona fölött rendelkezhetnék.

Az ily követelések valószínűsége negyedszer társadalmi absurdumban végződhetik, mert a mai mozgalmak világban előállhat oly eset, midőn a papnak hiva nem lesz, tehát papi teendői sem leendének, s mégis állomása volna s fizetést élvezne.

Az ily követelések ötödöszer a jogelveivel merőben ellenkeznek, mert itt a főszabály: do ut des, facio ut facias; már pedig az idegen pap teljesített fizetésért viszonszolgálatot nem tesz s a fizető egyén semmi jogot nem nyer.

Papi illetményeknek más vallásu egyéntől bekövetelése hatodszor immorális, mert némely pap kényelmesebbnek tart fizetését az általa pokolra kárhoztatott eretnektől beszédet, mint saját híveinek anyagi előhaladása felett örködni.

Végre hetedszer az ily követelések támasztása veszedelmes a haza békéjére, mert a más vallásuak soha sem fognak megnyugodni abban, hogy idegen papot fizessenek: és így állandó lenne a per-patvar és a felekezeti gyűlölködés.

Mindezokkal szemben állást foglaltak a lap hasábjain Srenker, Sánta Mihály és Erhardt Viktor r. k. plebánus urak.

Mind a hárman abban megegyeznek, hogy a tételes törvényt (az 1760-1. 26. t. cz.) hallgatással mellőzik. Ebben ök, mint a hazai r. kath. klerus tagjai, következetesen járnak előseikkel, kik ezen törvény ellen annak idején önönépilyesen protestáltak, s bár az országgyűlés és a király (nem akarván a len-gyel törvényhozás példáját követni) protestációjukat törvényileg semmiesnek nyilvánították: mindazáltal — nyilatkozik — ezen urak kötelességüknek tartják a hivatalosított törvényt most is rájuk nézve nem létezőnek tekinteni.

Annál inkább szeretnek előállni miniszteri intézményekkel, melyeket ök rendelőteknak szoktak csi-mezni.

(Vége következik.) G. A. I. Mihály.

Nógrádmegye állandó választmányi ülése.

A megye első őszi állandó választmányi ülése az hó 29-én tartott meg Scitovszky János alispán ur elnöklése alatt. Az ülésen a hivatalos személyzetek kivül jelen voltak: Kacs Kovics Lajos, Komjáthy Anselm, Kövy Tivadar, Laszkáry Gyula, Madách Károly, Moháry Gyula és Reményfy József urak. A főtárgy volt a megye 1885-dik évre szóló költségvetése, mely a kormány által adott évi állandó javadalmazást teljesben kimeríti. — A kérdéses főjegyzői lakbérre nézve megengedte végre is a miniszterium, hogy az ezen ciciusra a mostani főjegyzőnek éventint 540 forintban fizetessék ki. — Guta község 1500 forint kölcsön iránti kérvényi ügye immét vissza lett utasítva, mert az e részben intézkedő községi határozat 15 napig kitéve nem lett; hasonlóan Bereczel község kölcsön ügye is ezen indokból el lett utasítva. Az illető községek azonban azon mulasztást a közgyűlésig pótolhatják. A formai hibákért a körjegyző lévén felelős, — ez ellen fegyelmi eljárást indítanak — A közigazgatási bizottság félévi jelentése — szokott módon — tudomásul vétetett. — A katonai elszállásolások folytán B. Gyarmat és Losoncz kártalanítási ügyében megengedte a miniszterium, hogy a nevezett városok javára megszavazott 20,000 forint fedezetre az 1884. 85. 86. dik évekbe vetessék ki a pótdó. — A gácsi, losonczy és űleki járásokba kebeleztet egy némely körjegyzői csoportok újabb beosztására vonatkozó felbontásokat a miniszterium visszautasította s az eredeti beosztást jóváhagyta. — Az állandó választmány beható tárgyalás alá vette S.-Tarlján nagyközség kérvényét, melyben a s. tarjániak mostani jegyzőjöknek, Papp Jánosnak 1000 forint évi fizetését még 200 frttal javítani akarják. Az e tárgyban hozott községi határozat erősen meg van indokolva; felhozza ugyanis hogy a jegyzői munka — a városi lakosság felszaporodása folytán tetemesen megnagyobbodott, hogy a nagy népesség miatt a piaci árak oly magasak, hogy e miatt a jegyző társadalmi állásához képest meg nem élhet stb. stb. — Az indokok felolvasása után egy némely bizottsági tag hajlandó volt a 200 forint javítást elfogadni, így Komjáthy Anselm kir. tanfelügyelő ur, a nevezett jegyző érdemeit kiemelve, a mellett nyilatkozott, hogy a fizetés javítás engedtesék meg. Azonban Kövy Tivadar és Reményfy urak felszólalása és egyes főleg pedig megyei tisztviselők fizetésének párhuzamba hozatala után, elutasított, elvként kimondatván az is, hogy egyes tisztviselők személyéhez kötött fizetés javítások egyáltalán meg nem engedhetők. A megye a losonczy gymn. tápintézete javára tett 500 frtos alapítványt, melynek folytán joga van a megyének ahhoz, hogy egy tanulót a tápintézetbe ingyen felvétessen. Az alispán ez idén Molnár Jánost, a szennai tanító fiát, vétette fel. — Ezen intézkedés az alispánnak jóváhagyatik, jövőre azonban e tekintetben pályázat fog hirdettetni. Pencz község kérvénye a műbor gyártás oltítása tárgyában az országgyűléshez terjesztetik fel. — Ezek után a körlevelek tárgyalattak. És pedig: Zólyom megye körlevelé, hogy a „rendőri lapok” a kormány által ingyen küldessenek a községeknek, tudomásul vétetik. — Torontálmegye körlevele az iránt, hogy a megyei tisztviselők kinevezetessenek és hogy a közigazgatási ügyek szűkebb tanácsokban tárgyalassanak, ezáltal tudomásul vétetett. — Torda-Aranyosmegye szépen kidolgozott körlevele, hogy a közigazgatási tisztviselők nyugdíjaztatása tárgyában az országgyűléshez felirat intéztessek, nemcsak teljesen pártoltatni határozott, hanem bizonyos indignációt kellett a kormány abbéli magatartása, hogy a közig. tisztviselők nyugdíjképeségére nézve egy rangulag az állami tisztviselőkkel már is nem tette meg a törvényjavaslatot. — Kacs Kovics Lajos ur — ki oly szép mulattal és tapasztalással bír, — a dolog illusztrálására felhozta azt is, hogy ő nemcsak állami, de közigazgatási hivatali is viselt, és tapasztalatból tudja, hogy az állami és közigazgatási tisztviselők értelmi és gyakorlati tevékenysége és munkaköre között semmiféle különbség nincs. Ezt erősítette a tapasztalatokban gazdag Reményfy József is, ki Kacs Kovics ur indokait még azzal is bővítette, hogy a juridikumnál mégoben a kényelem is nagyobb. Csak egyet hozok fel — úgy mond, — mig pl. a juridicum tagjai a kolerától elmenekedhetnek, addig a közigazgatási tisztviselőknek sokszor életüket kell feláldozniok. — Torda-Aranyos megye atyáinkainak körlevele tehát nemcsak pártoltatik, de hason felirat feltérjesztésére is ábraszította Nógrádmegyét Végül igen lélekemelő hatást keltett G. Ö. N. D. Ö. B. Ö. D. Ö. K. apátilelkész körlevele és az ahhoz csatolt békésmegyei határozat, a magyar Pantheonnak (údvilede) a Gellért hegyen leendő felállítására és a pusztaszeri első bonyulás megdicsőítésére emelendő örök emléki tárgyában. Ezen levél egyhangúlag pártoltatni határozott és hason felirat meness-tetik az országgyűléshez.

Gazdaság.

Felhívás a baromfi-kiállítás érdekében. Az 1885-ik évi budapesti általános kiállításán jövő május hó 5—10 én tartandó baromfi-kiállítás, az első nemzetközi jellegű baromfi-kiállítás leendő.

Ezen baromfi-kiállításunk sikere érdekében felkértem megyénk kiválóbb baromfi-tenyésztőit, hogy a kiállításban mentől számottevőbban vegyenek részt. A kiállításai országos bizottságtól vett értesülésem folytán kijelentem, miszerint téves ama több helyen hangzatosított nézet, hogy ezen kiállításán első sorban az idegen fajta baromfiakra lesz a fő súly fektetve; mert első sorban hazai baromfi fajaink és fajtáink szép és tökéletesen fejlődött példányainak kiállítói fognak elismeréssel fogadtatni és díjaztatni, önként értetve, hogy az idegen fajták is az őket méltán megillető figyelemben fognak részesülni.

Az országos kiállítás, ugye ezen, mint többi osztályaira nézve — a megfelelő bejelentési ívek a Nógrádmegyei gazdasági egyesületnek írodájában készen vannak. B. Gyarmat, 1884. szept. hó 18. Fáy Árpád, Nógrádmegyei közgazdasági előadója és a gazdasági egyetemi titkár.

Ekeverseny Kisbérén. A komárommegyei gazdasági egyesület által legutóbb Kisbérén rendezett nagy szabású ekeversenyen többek közt jelen voltak Ordódy Pál a volt közlekedésiügyi miniszter, mint elnök; a kormány részéről Fényes László, az állami uradalom részéről Renner Gusztáv igazgató és a vidék összes előkelősége. A kiállítók és versenyzők közt a legelőkelőbb czégek voltak részt. Ott voltak Tarnóczy Gusztáv legkülönbözőbb rendszertű egyes kettős és hármas Schlick-Krumpach-féle híres ekéivel, mely utóbbiakat ott még alig ismerték és melyekre már a bemutatásakor számos megrendelés történt; továbbá Friedlaender Bécsből, Gubicz László, Propper Samu és a Schlick-gyár Budapestről, Ország Váczról, Neumann Fehérvárról, a Clayton & Shuttleworth és Uoath és társa czégek, mint Köhne gépeivel elkészült. A verseny egész napon át folyt és a bíráló bizottság másnap délután hirdette ki az ítéletet, mely szerint a hármas ekéknek az első díjat Tarnóczy Gusztáv budapesti czég által versenyre bocsátott Schlick-Krumpach-féle eke, a második a Clayton és Shuttleworth czég ekéje, a harmadikat a Sack-féle hármas eke nyerte el. — A kettős ekéknek az első díjat ugyancsak Tarnóczy-nak Schlick-Krumpach-féle ekéje nyerte kifogástalan munkájáért és könnyű járásáért, a második díjat Propper Samu Sack-féle ekéjének könnyű és biztos járásáért és a harmadikat a Shuttleworth-féle ekének ítélték oda. Ezen felül Proppernek Sack-féle magtakaró ekéje külön ezüstdíszoklevelet és Yall ekéje arany díszoklevelet nyert. — Az egyes mélyítő ekéknek az első díjat Proppernek Sack-féle mélyítő ekéje nyerte, a másodikat Friedlaender Kobeck-féle ekéje és a 3-ikat a Sack-féle nyerte. — A közönséges egyes ekéknek az első díjat Proppernek Luck-féle egytörtemes ekéje, a másodikat Gubicz László és a harmadikat Ország József nyerte; míg Tarnóczy-nak Schlick-féle 2 számú ekéje külön ezüst díszoklevelet kapott. A boronákban az első díjat Shuttleworth, a 2-ikat Propper, a 3-ikat Ország nyerte. A kiállításban Tarnóczy-nak kitűnő hírdető fele trierrel, a Schlick gyárnak jóles készítményű rostái, Shuttleworth boronái és Neumann sorvetői arany díszokleveleket nyertek. Nagy érdeklődést keltettek még Tarnóczy-nak „Kis Óriás” csutkás tengeri darálói, új amerikai „Acme” boronája, szeska-vágói stb. A díjak díszokmányokból és pénzösszegekből állottak, mely utóbbiakat azonban a nyertesek az egyesületnek engedték át.

A tolmácsi önszegélyző egyesület alapszabályai.

(Polytatása és vége.)

VIII. A kölcsön.

14. §. Az egyesület kölcsönében csak egyetemi tag részesülhet, kik köztudomás szerint uzsoráskodással foglalkoznak, az egyesület kölcsönében nem részesülhetnek. Azon esetre, ha az egyesület tagjai közül kölcsönt kereső nem jelentkeznék, a rendelkezés alatti pénz nem egyesületi tagoknak is kölcsön adható.

15. §. A nyerező kölcsön mennyiségét a kölcsönkereső és a jóállító törzsbetét összege, vagyoni állása és a pénztár állapotát határozzák meg; ha a kölcsönt keresőnek biztosítékul szolgáló vagyona nincs, a kölcsönösszeg egy évi törzsbetétét meg nem haladhatja.

16. §. A nyerhető kölcsönösszeg netovábbja egy törzsbetét után egyelőre 30 forintban állapíttatik meg, ha azonban a pénztár oly kedvező helyzetbe jön, hogy nagyobb kölcsönök adására is képesítve lesz, a teljes igazgató választmány a kölcsönadási legfőbbötletet a körülmények szerint emelheti.

17. §. A kölcsönkérés előjegyzés után történik, s e célra előjegyzési könyv vezetettik. Fő elv, hogy a kölcsönkeresők között az egyesületi tagok birnak elsőbbséggel, egyéb körülmények között, kik

a kölcsön nyerezése egyenlő igényével birnak, a sorshuzás dönt.

18. §. Felhatalmaztatik az igazgató választmány, hogy kiváltképen szegénysorsu vagy rögtöni segély által tetemes csapástól megmenthető, akár egyetemi tagnak, akár más egyéneknek, minden korábbi bejegyzés előtt kölcsönt szavazhasson.

19. §. Szem előtt tartva az egyesület jótékony célját, hogy az egyesületi pénzalap a kölcsönkeresők között minél gyakrabban foroghasson, a kölcsönök rendszeresen csak három hónapra adatnak ki, erős kötvény és két teljes hitelű kezessé (kik nem társulati tagok is lehetnek) jóállítása mellett. — A kölcsön ideje az adós kérelmére csak akkor hosszabbíttatik meg újabb három hónapra, ha a meghatározott kamat minden esetben előre lefizettetett.

20. §. Azon adós, ki fizetésbeli kötelezettségének pontosan meg nem felel s azt írásbeli megintés után sem teljesíti, vagy ami több, a kölcsön tőle csak bírói végrehajtás útján hajtható be, jövőre hitelvesztettnek nyilváníttatik.

21. §. Az egyesület hivatalnokai a kölcsön nyerezésből kizárva; választmányi tagok a tanácskozási bizottságban, ha rokoniak vagy sógoraik a polgári törvények szerint 3-ad fokig szorgalmaznak a kölcsönt, szavazattal nem birnak.

22. §. Ezen alapszabályok erejénél fogva minden adós kötelezve van, nemfizetés esetében 20 forint erejéig a községi bíróság s nagyobb összegeknek az egyesület által szabadon választandó sommás bíróságnak magát alávetni. Mindazonáltal a peres eljárást mindenkor írásbeli megintés előzi meg.

23. §. Beirattási díj és előleges költségek fedezésére, ideértve a könyvecskéket is, minden törzsbetét után egyszer s mindenkorra 30. kr. fizetendő.

IX. Az egyesület megszűnése.

24. §. Ha az egyesület fennállását gátló körülmények nem háborgatják, magát tetteges életbeléptetésétől számítandó öt évi időszakokra kötelezi, ellenkező esetben, s különösen, ha további fennállása csak az egyesület káravalatörténné, szabadságában áll az egyesületnek, tagjainak legalább fele részéből alakulandó közgyűlésen a megjelent tagok általános szótöbbségével hozandó végzés által, az egyesület megszűntetését időközben is elhatározni, mely esetben az egyesület vagyonából a törzsbetétek az illető kamatokkal, a kamatok kamataival és a tartalékalap is, a tagok betételei arányában ki fognak fizettetni. A felosztási határozat a visszafizetési tervvel együtt a b. gyarmati kir. törvényszék elé terjesztendő.

25. §. Minden öt évi időszak lejártával az egyesületi tagok törzsköveteléseikre azoknak esetleges kölcsöntartozásai és járutekaik leszámítandók és azokkal törlesztendők.

X. Az egyesület belszervezete.

26. §. Az egyesület ügyeit intézik: a) a közgyűlés, b) az igazgatóság és felügyelő bizottság, c) az elnök, alelnök, pénztárnok, számvevő, végre ellenőr és illetőleg jegyző.

27. §. A közgyűlés rendszeresen minden év elején elnöki felhívás folytán Tolmácsban mint az egyesület székhelyén tartatik, legalább 14 nappal a kitűzött határidő előtt minden tag a tanácskozási tárgyak közlése mellett meghívó által tudósítandó; a meghívóban közölt tárgyak számozandók és a közgyűlésen ezen sorrendben tárgyalandók. Rendkívüli közgyűlés mindannyiszor tartandó, valahányszor az igazgatóság szükségét látja, vagy ha azt 10 egyesületi tag, a cél megnevezése mellett, indítványozza.

28. §. A közgyűlésen a jelenlévők viszonylagos szótöbbsége határoz; egyenlő szavazatok esetében az elnök szava dönt; mégis érvényes határozat hozatalra 15 egyesületi tag személyes jelenléte szükséges.

29. §. A közgyűlésen minden egyes törzsbetét, annak kinek nevére szól, egy szavazatot biztosít; 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat, bármennyi legyen is törzsbetételének száma. A szavazati jog csak személyesen gyakorolható, kivéve a kiskorúakat, kik gyámjaik által képviseltetnek.

30. §. A közgyűlés tanácskozásiának, a jelenlévők egyszerű többségével tárgyalandó tárgyai:

a) Az elnök, alelnök, pénztárnok, számvevő, ellenőr, illetőleg jegyző, igazgató- és felügyelő bizottsági tagok választása; a választás nyilvános szavazás útján, viszonylagos szótöbbséggel eszközöltetik.

b) Az alapszabályok módosítása, mely határozat azonban fogantatás előtt a b. gyarmati kir. törvényszék elébe terjesztendő. — Ily határozat hozatalához közgyűlésen jelenlévő tagoknak legalább egyharmad általános szavazattöbbsége szükséges.

c) Az egyesület érdekében tett bármilyen indítvány tárgyalása és a feletti határozás; önálló indítványok a közgyűlés előtt mindenkor 15 nappal az igazgatóságnál írásban bejelentendők, csak az esetben vétethetnek tárgyalás alá.

d) A választmány által kidolgozott kezelési szabályok végleges jóváhagyása.

e) Az előterjesztett évi forgalomról szóló jelentés és a számadások átvizsgálása, illetőleg az igazgatóság és pénztárnok irányábani fölmentés vagy elmarasztalás.

f) Az évi költségvetés megalapítása.

31. §. Ha a tagok a közgyűlésen kellő számban meg nem jelennek, 14 napra új közgyűlés hívandó egybe, melyben a jelenlévő számukra való tekintet nélkül, az első alkalommal kitűzött tanácskozási tárgyak felett, érvényesen határozhatnak.

32. §. Az elnök: a) hívja egybe a közgyű-

léseket, a választmány rendes- és rendkívüli üléseit, és vezeti azok tanácskozásiát, meghívóban jelzett tárgyaknak számszerű egymásután következő sorrendje szerint;

b) hatóság és harmadik személy irányában az egyesületet képviseli;

c) a társulat lefolyt óvéről a közgyűlésnek kimerítő jelentést terjeszt elő;

d) az elnököt akadályoztatása esetében az alelnök helyettesíti;

e) az elnök és alelnök a pénztárt egy maguk mellé veendő igazgatósági taggal időről-időre váratlanul megvizsgálni köteles;

f) időről-időre, az egyesület állásáról az olvasott hazai lapokban kimutatást közöl.

33. §. A pénztárnok, vagy saját vagyonaiból mutat ki a választmány által megállapítandó mennyiségű biztosítékát, vagy a választmány által elfogadható kezessé állít. — A pénztárnok veszi által a befolyó pénzeket, a törzsbetét könyvecskébe irandó elismervény mellett, mely beírások a napi biztosul kinevezett választmányi tag által ellenjegyeztetnek; a pénztárnok fedezi az elnök utalványozása folytán az előforduló kiadásokat, a pénztárnok vezeti a pénztári utasításban kijelölt módon és megállapított minták szerint, a bevételek és kiadásokról a szükséges könyveket és jegyzékeket, s minden választmányi ülésben jelentést tesz a pénztár állásáról; előterjesztendő az adósok jegyzékét, havi kimutatásokat készít az egyesület forgalmáról, az év végén pedig okiratokkal igazolt teljes számolást nyújt be az összes kiadásokról és bevételekről. — A pénztárnok és ellenőr egyelőre fizetés nélkül működik, ha azonban a pénztár emelkedni fog, ezek fizetését a közgyűlés határozza meg.

34. §. Az ellenőr illetőleg jegyző viszi: a közgyűlés és a választmány jegyzőkönyveit, vezeti az ellenőri könyvet, a számvevővel együtttesen ellenőrzi a pénztárnokot az utasítás értelmében.

35. §. A számvevő vezeti a mérlegkönyvet, eszközli a tőke és kamat kiszámításokat.

36. §. Az igazgató választmány addig míg az egyesület nagyobb terjedelmet nem nyer, 8 tagból áll, később 16-ig szaporítható; a választmány ép úgy mint az elnök, alelnök, pénztárnok, számvevő és ellenőr, a közgyűlés által 3 évre választatik; ha időközben a választmányi tagság üresedésbe jön, a kilépett választmányi tag helyébe azon egyesületi tag lép, ki a legutóbbi választás alkalmával legtöbb szavazatot nyert; ily választmányi tagok működése addig tart, a meddig a kilépett tag működött volna. Különben a választmányban minden résztvevő tag megválasztható.

37. §. A választmány minden két hétben egyszer és pedig vasárnap délután tartja üléseit szükség esetében máskorra is összehívható.

38. §. A választmány tagjai sorából a hivatalos órák egy tag napi biztosként működik, ki minden törzsbetét könyvecskét és kiadási utalványt ellenjegyezni, a napi bevétel és kiadásokról jegyzéket vezetni, a főkönyvet lezárni és aláírni köteles.

39. §. Az igazgatóságnak köteleességében áll, a társasági könyvek rendszeres vezetéséről gondoskodni, s a felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleget a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg közzétenni. Ezen felül az igazgatóság a közgyűlésileg jóváhagyott mérleg egy eredeti példányát az illetékes törvényszéknek haladéktalanul bemutatni tartozik. A bemutatott mérleg mindenki által megtekinthető.

40. §. Szoros kötelessége továbbá a választmánynak, mindazok felett, mik az egyesület biztonságát és gyarapodását illetik, öröközni; ennél fogva köteles az egyesületi számadásokat és kézpénzeket folyton szem előtt tartani, úgyszintén ügyelni, hogy a kamatok pontosan befizetessenek, a pénz használás nélkül ne heverjen, a kiadott tőkék részlehajlás nélkül, különösen veszélyes mutatózása esetében rögtön biztosítsanak, s e végből az egyesületi kötelezvényeket többször átvizsgálni köteles. — A választmány az egyesületi vagyonkezelésért egyetemlegesen felelősséggel tartozik.

41. §. A választmány a készpénz, kötelezvények, váltók és egyéb okiratnak a pénztárba elhelyezéséről gondoskodni köteles, — ezen pénztár kettős zár alatt, az egyik kulcs az elnöknek, a másik a pénztárnoknak őriztetik.

42. §. Az egyesület viszonyaiból egyesületi tagok, vagy azok és az egyesületi tisztviselők között felmerülő panaszok, választott bíróság által intéztetnek el, melyeknek alakulása és eljárása tekintetében az 1864. évi 34. t. cz. 9. cím III. fejezetében foglalt határozatok szolgálnak zsinórmértékül.

43. §. Az egyesületi ügyek folytatásáról a választmány évenként kimerítő tudósítást és oly részletes számadást tartozik az elnök útján a közgyűlés elé terjesztetni, melynek a szövetkezeti üzlet egy évi eredményét, a nyereség vagy veszteség kiszámítását, a mérleg összeállításánál követendő elvek szerint tartalmazni és feltüntetnie kell, nem különben az ügy vezetésére szükséges kiadásokat a közgyűlés előtt igazolni.

44. §. A választmányi ülések határozat képesek, ha a választmányi tagok fele jelen van. — Egyenlő viszonylagos választók esetében, az elnök döntő szavazattal bír.

45. §. A felügyelő bizottság az elnökön kikét rendes és egy póttagból áll, kik az egyesület tagjai közül választandók. E bizottság nyilvános felkiáltás, vagy névszerű szavazással egy évre választatik.

46. §. A felügyelő bizottság ellenőrzi a választmányi ügyvezetést minden ágában, a végből jogában áll a szövetkezeti ügyek menetéről tud-

mást szerezni, a szövetkezet könyveit és iratait a pénztárát bármikor megvizsgálja.

47. §. A felügyelő bizottság az évi számadásokat és mérleget, nem különben a jövedelem felosztást tárgyzó indítványokat megvizsgálja, és erről a közgyűlésnek évenként jelentést tenni tartozik, a jelentés nélkül a közgyűlés a jövedelem felosztása felett érvényesen nem határozhat.

48. §. A mérleg felállítására nézve a kereskedelmi törvény 199 §-a irányadó.

49. §. Ha a felügyelő bizottság a hivatalos működésben, a törvénybe vagy az alapszabályokban ütköző intézkedéseket talál, vagy a szövetkezet érdekeit sértő mulasztásokat vagy visszaéléseket tapasztal, a közgyűlést azonnal összehívni tartozik. Ha a felügyelő bizottság tagjai az itt körülírt kötelességek teljesítését elmulasztják, egyetemlegesen kártérítéssel tartoznak.

50. §. Az egylet azon perekben, melyek közgyűlési határozat folytán az igazgatóság vagy a felügyelő bizottság ellen indítandók, a közgyűlés által választott meghatalmazottak képviselik.

51. §. Ha közgyűlés bármilyen oknál fogva, meghatalmazottakat nem választana azokat az illetékes törvényszék hivatalból nevezendi ki.

52. §. A szövetkezeti kötelezettségeiért a tagok a kereseti törvény 231. §-a szerint korlátozott felelősséget vállalnak; az egylet nevében és czége alatt, mindennemű okiratot mely az egylet tagjait kölcsönösen és egyetemlegesen törzsbetételeik erejéig kötelezi, az elnök vagy alelnök és az igazgatóságnak a közgyűlés által czeg jegyzőül megválasztott két tagjának egyike, együttesen az egylet czimbélyegének előnyomása mellett írja alá. Miért is az elnök, alelnök és a megválasztott két igazgatósági tag, mint czegvezetők az illetékes törvényszéknél a kereskedelmi czegjegyzékbe bevezetendő.

53. §. A szövetkezet hirdetményei helyben Tolmácsan s azon községekben, hol a szövetkezetnek tagjai léteznek a község házánál kifüggesztendők, s az előjárás által szokott módon közhírré teendők. — Az elnökség ezen hirdetményeket a megyei hivatalos értesítőben és a „Nógrádi Lapok“ban ismertetni tartozik.

54. §. Az egylet pecsétje: „Tolmács község önszegélyző egylet mint szövetkezet“ körirattal ellátva, az elnökség felügyelete és hivatalos használata alatt tartatik fenn.

Kelt Tolmácsan, 1884. július 6-án.

Illés Ödön

igazgató

Szabó Sándor, Perényi Gábor, Hrabéczy Imre,
Balás Ferencz, Zirling György, Varga József,
Ór Dávid Ferencz, Maivocz Pál Szatmáry Sándor,

H i r e k.

Ú Felső apostoli királyunk névnapja tegnap a rom. kath. templomban kegyelettel megünnepeztetett, mely alkalommal a megyei tisztikar és az egyes hivatalok számos tagja volt képviselve a templomban.

Személyi hír Seifovszky János alispán úr szept. hó 29-énél számlálva 3 napig B-Gyarmaton volt, mely idő alatt az általa választmányi ülésen (szept. 30-án) részt vett, s a város b-gyarmati vasút ügyében, a hivatali egyénekkel kedvező eredményű tárgyalásokat tartott.

Hymen. Detrich Margit kisaszonny, néhai Detrich Zsigmond Nógrádmegyei volt főpénztárnokának kedves és szellemes leányát szept. hó 25-én jegyezte el Gyöngyösi Petheő Anna pénzügyminiszteri fogalmazó úr. Aldást és boldog tartó boldogságot kívánunk ezen szép frigyre!

Az aradi vértanúk hőies halálának évfordulója holnap okt. hó 6-án van. Az emlék napot több helyen meg fogják ünnepelni. A hőies dicsőséges halálának napján mi is eszméljünk fel, adjunk helyet kebleinkben a kegyeletnek és a hmszerelom magasztos érzetének, melyek szent ihéttel tanítanak arra: „Dulce est pro patria mori!“

A felvidéki magy. közszelvelődési egyesület nógrádmegyei főokjának választmánya folyó év szeptemb. 21-én ülést tartott, mely alkalommal alulírottat pénzügyi elöljáróvá választotta. Midőn ezt a t. tagok tudomására hozom egyttal felszólítom őket, hogy a folyó évi tagsági díjaikat nálam mielőbb fizessék be. A vidéki tagok tagsági díjaikat legelőszöröbben póstautalványval küldhetik be, mely eljárásnál a póstai vényegyszermind nyugtatásul szolgál. — B-Gyarmaton, Kaposy István.

Műkedvelői előadás. Alig néhány hete, hogy műkedvelőink 2 jeles vigjátékkal adták kifejezést szép tehetségeiknek, s már (a múlt szombaton szept. 27-én) ismét két jó vigjátékkal lepték meg a közönséget sőt mint értesülünk az évi idény alatt még egy előadás van tervezetben, még pedig többek önjátásához képest, valamelyik zamatos magyar népszimű. Ezen törekvésből látható, hogy a műkedvelői társulat B-Gyarmaton kitűnő színpeladatának és erkölcsi céljainak meg tud és meg akar felelni. A szept. 27-ki előadásról is csak jól és szépet írhatunk. Az elő darab Scribának: „Egy nő, ki az ablakon kiugrik“ című vigjátéka volt, mely nem épen csúszai tartalmánál, de a jellem szerepek nehezégénél és változatoságánál fogva a jobb vigjátékok közé tartozik. A legnehezebb szerepek egyike volt az Enfrozina grófnő szerepe, melyfel Koczaurok Mariska kisaszonny nemcsak megbirkózott, hanem distingváló szép előadásá-

val diadalra is juttatott. Nem kevésbé háládatos volt az Ida szerepe is, melyet Szerény Margit kisaszonny, a társulat ezen kedves és szép czelekért mindenkor lelkesülő tagja, volt szíves elvállalni és eljátszani. Játéka nemcsak színpadi férjét, de a közönséget is teljesen meghódította. — Törő Bálintné kisaszonnyomat a „Rózsit“ soha sem adták volna jobb közökhöz, mint Ujhelyi Sárika kisaszonny kezébe, ki elő felépítésénél ügyességét, képességét tiszta és kellemes hangját oly pazarul mutatta be. — Nem is kell mondanunk, hogy szereplő hölgyeink a csokrok és koszorú záporát provokálták. A férfi szereplők voltak: Dr. Hermann Károly úr, ki (a rugólyukba bujt Szilassy Kálmán úr helyett) Bárd Derrófi földes urat bávalmas masqual, és teljes rutinirozottsággal játszotta el; Pethes Béla úr, ki „Jenő“ Derrófi unokadecscsét színpadi othonossággal mutatta be; Bakó István úr, ki Törő Bálint hasonbórló alakját törő metzett eredetiségében képviselte. — Az inasok: Balás és Luby urak, jól megállták helyeiket. — A színpadi vendégek között, városunk több előkelő és kedves hölgye, paraszt costume ben megjelent és delectálta a szemet és szívet. — Az előbbinél a darab jobb voltánál fogva, sikerültebb előadás volt Snitter és Derley: „Egy császár és a néma“ című egy felvonásos vigjátéka, melyet a most jubiláló Feleki Miklós úr fordított magyarra. — Ezen műben Villeduill báróné szerepét Bakó István né úrbölgy vol szíves eljátszani. Megjelenése, gyönyörű toilletje, szép alakja és legfőkébb a lámpaláztól teljesen ment folyékony előadása mindenkit meghódított. — Az est hőse most is Szerény Zoltán úr volt, ki Camoufflet nehez (és Vizváriának való) szerepét a művészi előadás tökélyére emelte és most is mindenki meggyőződött, hogy Szerény úr határozott színpadi tehetség, kit már egészen komoly kritika illet meg. Lengyel Sándor úr Villeduill báró nehez szerepében egészen könnyen mozgott és valóban elismerésre méltólag oldta meg (a szép báróné mellett) feladatát, melyért Darvay Armin úrnak, ki a folyvást zárulóldó József inas szerepét oly jól és askétai lemondással játszotta, annyi apró csopró bosszúságot okozott. A két sikerült színdarab előadását a megyeház termében vacsora, majd reggel 6 óráig tartó táncmulatság követte a kis teremben Balogh Laci solmeczi cigánybandája mellett. A négyeseket 30 pár tánczolta. A mulatságon részt vettek: Adorján Lőrincné, Baintner Ottóné, Bakó Istvánné, Balás Antalné, Beke Albertné, Br. Buttler Henrikné, Garam Jenőné, Hanzély Mártonné, Jakobovics Józsefné, Kleyn Jánosné, Koczaurok Károlyné, Kuszinkó Antalné, Szerény Gáborné, Szojka Ferenczné, Szommer Karolyné és Ujhelyi Boldizsárné, továbbá: Balás Irén, Br. Buttler Malvin, Dömök Erzsébet, Dömök Lujza, Frideczky Mariska, Gombássy Irma, Hatsor Irén, Hatsor Margit, Hell Gusztika, Koczaurok Mariska, Koczaurok Eugénia, Kubányi Margit, Léway Margit, Márkus Anna, Nigri-nyi Riza, Pethes Ilonka, Pongrácz Matild, Szerény Irén, Szerény Margit, Szojka Fáni és Ujhelyi Sárika úrbölgyek. (atb.)

Vác-b-gyarmati vasút ügyében. Megyénk alispánja alig hogy az Állandó választmány ülésére szabadság idejét, egy két napra megszakítván a székvároba bejött, rögtön összehívta a vác-b-gyarmati vicinális vasút helyi és környékbeli szűkebb bizottságát. Itézkedések tételek az engedéllyessel való közvetlen érintkezés valamint az érdekeltség legközelebbi összehívása és kellő tájékoztatásának előkészítése iránt. Itt is csak azt ismételhetjük, hogy legfőbb ideje, mi szerint az érdekeltek aláírásaikkal kipótolják azon nagy hiányt, a mely az érdekeltség részéről követelt összegben mutatkozik, nehogy ezen oly kedvező fejlődésnek induló ügy, mely ezen vidéknek legfontosabb érdeke oly crisis alá jöjjön, mely a legjobban szándékkal fáradozó elnökségnek fáradozását megblúsitan.

Steller Antal úr megyénk tisztelt főügyésze költői hangulattal írta-le a „Fővárosi Lapok“ keddi számában azon nap emlékéit, mikor 1877-ben a losonczy szabadságzobor leleplezése és felszentelésekor — Losonczon úrv. Damjanich Jánosné és Tóth Kálmán írónk (kinek Baján emléktábláját a múlt hóban leplezték le) megjelentek, s Losoncz város omo kegyeletos ünneplésében részt vettek.

A budapesti lapok tévesen közölték a szeptember 26 és 27-ki számokban azon hírt, hogy a Zmeskall Kálmán és Kádár Kálmán közt lefolyt párba halálos kimenetű lett volna. Az idézés megjelzésével szombaton délelben lezárt lapunk is úgy közölte a hírt, hogy Kádár Kálmán mikolai ügyvéd úr a golyó által találatott és meghalt. — Örömmünkre szolgál, hogy a b. pesti lapok tévesen hozták a hírt, mert hísz Kádár Kálmán halálán csakis könnyű vágást kapott, mely azóta talán be is gyógyult.

A b-gyarmati dalegylet a női dalkör közreműködése mellett — mint értesülünk — november 15-én nagyobbrendű dalestélyt fog rendezni.

Cyülés. A nógrádmegyei tanító-egyesület losonczy köré folyó évi októberhó 15-én, d. e. 8 órakor tartja

Losonczon, az állami tanítóképző intézet helyiségében szabályszerű évi közgyűlést, melyre a losonczy kör. t. tagjait, tanítóit, egyvintén a tanügy barátait tisztelettel meghívja az elnökög. A gyűlés tárgyai: 1. Gyakorlati tanítás: beszéd és értelem gyakorlatok tanítása az I osztályban, tartja: Nagy József úr. 2. Előnkki megnyitó beszéd 3. A tanítás bírálat. 4. A múlt évi jegyzőkönyvének felolvasása 5. Értekezés a népiszkolai olvasókönyvek fölött; előadja: Percs Sándor úr. 6. Értekezés a népiszkolai egészségügy fölött; előadja: Barta Lajos úr. 7. Egyestületi ügyek. 8. Indítványok. Losoncz, 1884. szept. 30. Sneff János elnök.

Halálozás Buocz Gyuláné Bátorfaluban (Hontm.) szept. hó 29-én közrészvét melletti eltemetett. Béke poraira!

Szüret. B-Gyarmaton a városi képviselő határozata folytán október hó 13-án veszi kezdetét.

A vásár B-Gyarmaton szept. 30 és okt. 1-én igen népes és mozgalmas volt. A gabona árak emelkedése folytán tömördek gabona volt kiállítva. A marhavásár is a sikeresebbekhez tartozott; hasznos állatainkból gyönyörű példányokat lehetett látni a vásártéren. Nem csak az első, de a 2-ik nap is, a kirakódó vásár igen népes volt. Általában a Sz. Mihályi vásár ez évben is sikerültnek mondható. Szarvasmarha volt: 1620; ló: 310 birka: 3789 db.

Imády Károly síremlékére adakozott: Moháry Gyula varbói plébános úr 2 frót. Eddig kimutatott összeg: 67 frt. Összes: 69 frt.

Tűz. Dejtáron a primási uradalom széna rakodóján vasárnap a déli órákban tűz ütött ki, melyet a tiszti személyzet intézkedései s a segélyül hívott b-gyarmati tűzoltók egy szakasza néhány óra alatt elfojtották. Ez alkalommal Tillmann Károly urad. felügyelő úr a tűzoltás körüli ismereteinek is szép jelet adta, ugyanis az égő kazlat jól lelocsolva, annak tetejére nyolcz béreát szénametszőkkel felküldvén, szöleit levágatta s így az oltást megkönnyítette.

Nyilatkozat. Mely szerint a b. gyarmati önkéntes tűzoltó egylet parancsnoksága s. évi szept. hó 20-án tartott tiszti ülése határozata folytán közzé teszi, hogy a földműves illetőleg pótcapat egyes tagjait, mivel a szolgálati szabályokban előírt teendőiket egyáltalán nem teljesítvén, az egylet kebeléből kitorlto s ezen intézményt mint czéluszertülent beszüntette. Kelt B-Gyarmaton, 1884. szeptember hó 27-én. Schultz Lajos alparancsnok. Wagner István titkár.

Irodalom.

A „Pesti Hírlap“, mely ez idő szerint a legelterjedtebb és legértelmesebb magyar napilap, s mely a legkiválóbb publicisták és szépirodalmi erőket egyesíti maga körül, melegen ajánljuk a magyar olvasó közönség pártfogásába, mely nem szolgálna egy pártot sem, s szerint pártkülönbség nélkül mindenki élvezheti.

Az „Ország-Világ“ 39-ik száma következő értekes tartalommal jelent meg: A magyar dalszínház megnyitására. Költemény. Ábrányi Emilől. — A havasok királynője. Történeli regény. P. Syatmáry Károlytól. Polytatás. — Visszapillantás a magyar királyi Jalműszínház megnyitására. Degré Alajosról Tíz képpel. — Az új operaház. Képekkel. — Beethoven és „Leonóra.“ Kölli Polko Elia. — A hét története. Irta Adorján Sándor. — Állandó rovatok: Irodalom, színház, művészet, kegyelet, divat, különféle, rejtványok, naptár, hirdetések.

Magyar Telekkönyvi Rendtartás, kapcsolatban az ingatlanokra vonatkozó végrehajtási eljárásal, elméleti és gyakorlati kézikönyv, tanulók, vizsgára készülő, ügyvédek, bírák, hivatalnokok, és községi előjárók használatára — legközelebb jelenmeg. A művet Magy Károly kis-nj-szállási járásbíró adta ki. A megrendelések Szódi S. nyomdász kiadónak Karczagra küldendők.

Felolós szerkesztő:

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Kereskedés eladása.

Egy jól felszerelt vegyes kereskedés Jakobey czég alatt, a Főutezán a kaszinó épület szomszédságában, elhalálozás következtében szabad kézből átvethető, átvételi feltételek megtudhatók alólírtnál.

B. Gyarmat, 1884. szept. 26-án.

3-2

Özvegy JAKOBEYNE.

Egy a gazdaszat torén teljes ismerettel bíró, s nagyobb birtokokban alkalmazásban levő 30 éves nő egyén gazdatiszti alkalmazást keres.

Levélbeli megkeresések o ozim alatt korotnek: Gy. K. Szécsényben. 2-2

Vetni való tiszta búza.

Marchfeldi első osztályu veres búza későbbi vetést is eltér, hamarabb érik, s jótormóst hozand, métermázs helyben 9 frt. Kapható Terecskén, Ölezevsky Gusztáv közbirtokosnál. 2-2